

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NEFORMALIOJO MOKYMOSI PROGRAMA KORUPCIJOS PREVENCIJOS INSTITUCIJOS LIETUVOJE 2020 metai

Aprašas

Programos aktualumas. Programa¹ skirta, siekiantiems susipažinti su Lietuvos Respublikoje veikiančiomis korupcijos prevenciją vykdančiomis institucijomis. Visos valstybės ir savivaldybių institucijos, atlikdamos savo pagrindines funkcijas, turi vykdyti korupcijos prevenciją. Tačiau Lietuvoje yra įsteigtų keletą institucijų, kurių pagrindinė ir tiesioginė pareiga yra būtent korupcijos prevencijos vykdymas. Šioje programoje bus aptarta šių institucijų veikla.

Programos tikslas. Supažindinti visuomenę su korupcijos prevencijos institutu bei institucijomis, atsakingomis už korupcijos prevencijos vykdymą, skatinti teisinį raštingumą.

Programos uždaviniai:

1. Supažindinti korupcijos prevencijos institutu;
2. Suteikti žinių apie korupcijos prevencijos institucijų Lietuvoje pareigas ir teises.

Gebėjimai, įgyjamos kompetencijos. Susipažinęs su mokomąja programos medžiaga, besimokantysis įgis žinių apie Lietuvoje veikiančią korupcijos prevencijos institucijų sistemą, jose dirbančių pareigūnų pareigomis ir teisėmis.

Raktiniai žodžiai: korupcijos prevencija, Specialioji tyrimų tarnyba, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

Kalba: lietuvių.

Bendrosios kompetencijos: teisinis raštingumas.

¹ Programa parengta įgyvendinant projektą „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“ (Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-01-0002), vykdomą pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.4.2-ESFA-V-715 priemonę „Formaliojo ir neformaliojo mokymo paslaugų įvairioms besimokančiųjų grupėms teikimas“.

KORUPCIJOS PREVENCIJOS INSTITUCIJOS LIETUVOJE

Programa apima tokias temas:

- Korupcijos prevencijos samprata;
- Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;
- Sankcijos už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;
- Korupcijos prevenciją vykdančios institucijos;
- Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metais programa.

Mokymo programa yra parengta, remiantis Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu, Korupcijos prevencijos įstatymu, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymu, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metais programa, oficialiais Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos tinklalapiais.

Korupcijos prevencijos samprata

Pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnį, korupcijos prevencija yra korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

Kokios nusikalstamos veikos yra laikomos korupcinio pobūdžio?

Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnyje yra įtvirtintas nebaigtinis korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų sąrašas.

Taigi, Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos yra: kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos, t.y. piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar

papirkimą.

Baudžiamoji atsakomybė už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas

Baudžiamojo kodekso 33 skyriuje yra nustatytos sankcijos už nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, t.y. už kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, piktnaudžiavimą. Trumpai apžvelgsime sankcijų dydžius.

Pagal Baudžiamojo kodekso 225 straipsnio 1 dalį, už kyšininkavimą yra numatyta bauda arba areštas, arba laisvės atėmimas iki penkerių metų. Kyšininkavimas šiame straipsnyje įvardytas taip: valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjęs ar susitaręs priimti kyšį arba reikalavęs ar provokavęs duoti kyšį, arba priėmęs kyšį už teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus. Kitose šio straipsnio dalyse yra numatytos ir didesnės sankcijos.

Baudžiamojo kodekso 226 straipsnis yra skirtas nustatyti sankcijoms už prekybą poveikiu. Šio straipsnio 1 dalyje prekyba poveikiu yra įvardyta taip: tas, kas siekdamas, kad asmuo, pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, paveiktą atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus, jam ar trečiajam asmeniui tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį. Už kyšininkavimą sankcijos numatytos tokios – bauda arba laisvės apribojimas, arba areštas, arba laisvės atėmimas iki ketverių metų. Kituose 226 straipsnio dalyse yra nustatytos ir didesnės sankcijos.

Baudžiamojo kodekso 227 straipsnis reglamentuoja sankcijas už papirkimą. Papirkimas yra įvardytas kaip tokia veika: tas, kas tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui arba trečiajam asmeniui už pageidaujama valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus. Minėto straipsnio pirmoje dalyje yra numatyta bauda arba laisvės apribojimas, arba areštas, arba laisvės atėmimas iki ketverių metų. Kitose straipsnio dalyse numatytos ir didesnės sankcijos.

Baudžiamojo kodekso 228 straipsnyje įtvirtintos sankcijos už piktnaudžiavimą tarnyba. Sankcija už tokią veiką straipsnio 1 dalyje yra bauda, areštas, laisvės atėmimas iki penkerių

metų. Kitose dalyse numatytos ir didesnės sankcijos. Pats piktnaudžiavimas laikomas tokia veika: valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo.

Korupcijos prevenciją vykdančios įstaigos

Korupcijos prevenciją vykdančios institucijos, pagal Korupcijos prevencijos įstatymą, yra:

- 1) Vyriausybė;
- 2) Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
- 3) Specialiųjų tyrimų tarnyba;
- 4) kitos valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos.

Vyriausybės vaidmuo korupcijos prevencijos atžvilgiu yra įvardijamas taip: ji užtikrina korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą ministerijose ir jai pavaldžiose įstaigose, numato veiksmingam korupcijos prevencijos įgyvendinimui būtinas lėšas, rengia Nacionalinę kovos su korupcija programą, teikia ją Seimui tvirtinti, teikia Seimui pasiūlymus dėl korupcijos prevencijai įgyvendinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo, pakeitimo ir papildymo.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) funkcijos, vykdančios korupcijos prevenciją, yra tokios: analizuoti valstybės tarnautojų etikos problemas, teikti pasiūlymus dėl kovos su korupcija programų, teisės aktų priėmimo bei tobulinimo, teikia pasiūlymus Seimui, kitoms valstybės ar savivaldybių įstaigoms dėl korupcijos prevencijos įgyvendinimo, apibendrinti teisės normų, nustatančių tarnybinės etikos reikalavimus, taikymą ir dalyvauja jas rengiant bei kodifikuojant, kartu su kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigomis įgyvendina jai pavestas korupcijos prevencijos priemones.

VTEK yra Seimo įsteigta ir Seimui atskaitinga kolegiali institucija, kurios paskirtis – užtikrinti, kad valdžios įstaigos ir jose dirbantys asmenys etiškai tarnautų žmonėms. VTEK uždaviniai yra padėti asmenims deklaruoti privačius interesus ir juos derinti su viešaisiais interesais, užtikrinti, kad asmenys skaidriai darytų įtaką teisėkūrai, įgyvendinant Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytus įgaliojimus užkirsti kelią atsirasti ir plisti korupcijai, įgyvendinant Valstybės politikų etikos kodekse nustatytus įgaliojimus padėti valstybės politikams viešajame gyvenime elgtis etiškai, koordinuoti tarnybinės etikos politikos formavimą valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose bei kituose viešojo sektoriaus subjektuose, atlikti privačių interesų deklaravimo stebėseną, interesų konfliktų rizikos vertinimą ir valdymą, pažeidimų prevenciją valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose,

kituose viešojo sektoriaus subjektuose ir kituose juridiniuose asmenyse, kuriuose dirba deklaruojantys asmenys.

Privačius interesus turi deklaruoti valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, teisėjai, žvalgybos pareigūnai, profesinės karo tarnybos kariai, valstybės ir savivaldybių įmonių, biudžetinių įstaigų struktūrinių padalinių vadovai ir pavaduotojai, viešųjų įstaigų (jei bent vienas dalininkų yra valstybė arba savivaldybė) ir jų struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai, Lietuvos banko darbuotojai, atliekantys viešojo administravimo įgaliojimus ir t.t.²

Specialiųjų tyrimų tarnyba, įgyvendindama korupcijos prevenciją, dalyvauja Vyriausybei rengiant Nacionalinę kovos su korupcija programą, taip pat teikia pasiūlymus dėl jos papildymo ar pakeitimo, teikia Respublikos Prezidentui, Seimui, Vyriausybei pasiūlymus dėl korupcijos prevencijai įgyvendinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo, pakeitimo ar papildymo, dalyvauja Vyriausybei vykdant valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos koordinavimo bei kontrolės korupcijos prevencijos srityje funkcijas, kartu su kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigomis įgyvendina korupcijos prevencijos priemones, Nacionalinę kovos su korupcija programą.

Iš visų korupcijos prevenciją vykdančių institucijų tik Specialioji tyrimų tarnyba yra teisėsaugos institucija, atliekanti ikiteisminius tyrimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų. Tačiau šiuos ikiteisminius tyrimus organizuoja ir kontroliuoja atitinkamas prokuroras. Taigi, Specialiųjų tyrimų tarnyba koordinuoja ir vykdo korupcijos prevenciją valstybėje – siekia, kad valstybės ir savivaldybių įstaigų ir privataus sektoriaus įmonių vykdoma veikla būtų nešališka ir skaidri³.

Minėtos institucijos vienaip ar kitaip yra susijusios su korupcijos prevencijos priemonėmis, pavyzdžiui, Vyriausybė užtikrina korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą ministerijose ir jai pavaldžiose įstaigose, VTEK, Specialioji tyrimų tarnyba kartu su kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigomis įgyvendina jai pavestas korupcijos prevencijos priemones.

Korupcijos prevencijos priemonės

Remiantis Korupcijos prevencijos įstatymo 5 straipsniu, Korupcijos prevencijos priemonės yra šios:

² Detalesnį sąrašą žiūrėti: <https://vtek.lt/index.php/deklaravimas>

³ <https://www.stt.lt/administracine-informacija/korupcijos-prevencija-stt/4917>

- 1) korupcijos rizikos analizė;
- 2) kovos su korupcija programos;
- 3) teisės aktuose nustatyto ar teisės aktų projektais numatomo teisinio reguliavimo poveikio korupcijos mastui vertinimas (teisės aktų ar jų projektų antikorporacinis vertinimas);
- 4) informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, arba apie asmenį, kurį į pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse institucijose teikia Lietuvos Respublika, pateikimas;
- 5) informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams;
- 6) visuomenės švietimas ir informavimas;
- 7) nustatytų korupcijos atvejų viešas paskelbimas;
- 8) pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;
- 9) kitos priemonės.

Nacionalinė kovos su korupcija programa

2015 m. Seimo nutarimu buvo patvirtinta Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metais programa. Šioje programoje yra nustatyta korupcinio pobūdžio teisės pažeidimo samprata. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas laikytinas valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens administracinis, darbo drausmės ar tarnybinis nusižengimas, padarytas tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant arba reikalaujant turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui, taip pat ją primant, kai tai daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi, viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Minėtoje programoje pažymėta, kad didžiausia korupcijos paplitimo rizika yra politinėje srityje, teismų veikloje, teisėsaugos institucijų (pavyzdžiui, kelių eismo srityje) veikloje, taip pat institucijoms, atliekant viešuosius pirkimus, sveikatos priežiūros ir socialinėje apsaugos institucijų veikloje, statybų priežiūros sektoriuje, atliekų tvarkymo sektoriuje, ūkio subjektų veiklos priežiūros srityje.

Programoje yra išdėstyti korupcijos prevencijos strateginis tikslas, vykdymo uždaviniai. Programos strateginis tikslas – sumažinti korupcijos mastą, padidinti skaidrumą, atvirumą viešajame ir privačiame sektoriuose. Šis tikslas yra išskaidytas į šešis smulkesnius tikslus:

- siekti didesnio viešojo sektoriaus valdymo efektyvumo, sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo ir atskaitingumo visuomenei, didesnio valstybės tarnybos atsparumo korupcijai;

- užtikrinti atsakomybės neišvengiamumo principo taikymą;
- mažinti veiklos priežiūros ir administracinę našą ūkio subjektams, pertvarkant ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų sistemą;
- užtikrinti sąžiningą konkurenciją, skaidrų ir racionalų prekių, darbų ar paslaugų pirkimą vykdant viešuosius pirkimus;
- didinti skaidrumą, mažinti ir šalinti korupcijos pasireiškimo galimybes sveikatos priežiūros srityje;
- didinti visuomenės nepakantumą korupcijai ir skatinti visuomenę įsitraukti į antikorupcinę veiklą.

Programos įgyvendinimą organizuoja ir kontroliuoja Vyriausybė, dalyvaujant Specialiųjų tyrimų tarnybai.

Kiti teisės aktai, reglamentuojantys korupcijos prevencijos sritį

Su korupcijos prevencija yra susijusių ir daugiau teisės aktų:

- Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas, nustatantis asmenų, pranešusių apie pažeidimus įstaigose, teises ir pareigas, jų teisinę apsaugą, formas;
- Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymas, nustatantis kriminalinės žvalgybos subjektų veiklą (įskaitant ir Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklą) joms renkant, fiksuojant, vertinant ir panaudojant turimą informaciją apie kriminalinės žvalgybos objektus;
- Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymas, įtvirtinantis politinių kampanijų finansavimo tvarką ir finansavimo kontrolę;
- Baudžiamojo proceso kodeksas, įtvirtinantis ikiteisminio tyrimo procesą, kuriuo turi remtis Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Kur kreiptis susidūrus su korupcija?

Susidūrus su korupcinio pobūdžio veiksmais galima skambinti Specialiosios tyrimų tarnybos nurodytu telefonu – 85 266 3333 arba rašyti elektroniniu paštu pranesk@stt.lt

Šie kontaktai yra paskelbti Specialiosios tyrimų tarnybos oficialiame tinklalapyje - <https://stt.lt/>

Maža to, kiekviena viešojo sektoriaus institucija savo tinklalapyje pateikia korupcijos prevencijos duomenis, pavyzdžiui, jei susidūrėte su korupcinio pobūdžio veiksmais viešojoje ligoninėje ar poliklinikoje, apie juos galima pranešti tos poliklinikos oficialiame tinklalapyje nurodytu kontaktu. Tačiau visais atžvilgiais ir atvejais galima kreiptis arba į Specialiųjų tyrimų

tarnybą, arba į tos įstaigos, kurioje pastebėjote korupcinio pobūdžio veiksmus, vadovą, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros įstaigos direktorių ir pan.

Taip pat dažniausiai yra nustatyti pasitikėjimo telefonai, pavyzdžiui, Sveikatos apsaugos ministerija yra įkūrusi pasitikėjimo telefoną – 37052663333 arba elektroninio pašto adresą – korpuacija@sam.lt

Tokias pasitikėjimo linijas ir elektroninius paštus turi kone kiekviena ministerija ar kita valstybės ar savivaldybės įstaiga, pavyzdžiui Teisingumo ministerijos veiklos srityje pastebėjus korupcinio pobūdžio veiksmus (tarkim, pataisos namuose), galima rašyti anonimiškai – pasitikejimas@tm.lt arba pasitikejimas@kaldep.lt . Galima skambinti ir Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos nurodytu telefonu – 85 271 9022.

Kas po to, kai pranešama apie korupcinio pobūdžio veiksmus?

Po to, kai pranešama institucijų oficialiuose tinklalapiuose nurodytais pasitikėjimo kontaktais apie korupcinio pobūdžio veiksmus, yra pradedamas ikiteisminis tyrimas, nes, pagal Baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsnį, vienas iš ikiteisminio tyrimo pradėjimo pagrindų yra skundas, pareiškimas ar pranešimas apie nusikalstamą veiką. Ikiteisminį tyrimą organizuoja ir jam vadovauja prokuroras.

Ikiteisminį tyrimą gali atlikti tik ikiteisminio tyrimo įstaigos – Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Karo policija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Lietuvos Respublikos muitinė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas. Gali būti ir kiti ikiteisminio tyrimo pareigūnai, pavyzdžiui, tolimojo plaukiojimo jūros laivo kapitonas ir t.t.

Korupcijos prevencijos atveju ikiteisminį tyrimą dažniausiai atlieka Specialiosios tyrimų tarnybos pareigūnai. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas gali apklausti įtariamąjį, liudytojus, taikyti procesines prievartos priemones, atlikti kitus veiksmus.

Prokuroras, įsitikinęs, kad ikiteisminio tyrimo metu surinkta pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamojo kaltę dėl nusikalstamos veikos padarymo, paskelbia įtariamajam, o jo gynėjui, nukentėjusiajam, civiliniam ieškovui, civiliniam atsakovui ir jų atstovams praneša, kad ikiteisminis tyrimas baigtas ir jie turi teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga ir pateikti prašymus papildyti ikiteisminį tyrimą. Po to, kai ikiteisminio tyrimo pareigūnas atlieka visus reikiamus veiksmus ir įsitikinęs, kad ikiteisminis tyrimas atliktas, jis surašo kaltinamąjį aktą, kuris su visa kaltinamąja medžiaga yra perduodamas teismui. Taip prasideda bylos nagrinėjimo procesas teisme.

Klausimai savitikrai „Korupcijos prevencijos institucijos Lietuvoje“

1. Kokios nusikalstamos veikos yra laikomos korupcinio pobūdžio?

1. Prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos privačiame sektoriuje arba teikiant privačias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos;
2. Prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos;
3. Turto prievartavimas, žaginimas, žmogžudystė.

2. Kokios yra korupcijos prevenciją vykdančios institucijos?

1. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, kitos valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos;
2. Specialieji agentai, žvalgai, Respublikos Prezidentas, merai, Seimo nariai;
3. Valstybės vadovas, Seimo Pirmininkas, Seimo pareigūnai, Seimo nariai, Europos Parlamento nariai, Ministras Pirmininkas, ministrai, merai ir merų pavaduotojai, savivaldybių tarybų nariai.

3. Kurios iš korupcijos prevenciją vykdančių institucijų yra teisėsaugos?

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė;
2. Specialioji tyrimų tarnyba;
3. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

4. Kokiame teisės akte yra reglamentuojama teisinė atsakomybė už kyšininkavimą, piktnaudžiavimą, prekybą poveikiu, papirkimą?

1. Baudžiamajame kodekse;
2. Korupcijos prevencijos įstatyme;
3. Viešų ir privačių interesų derinimo įstatyme.

5. Kuri iš institucijų padeda asmenims deklaruoti privačius interesus ir juos derinti su viešaisiais interesais?

1. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
2. Specialioji tyrimų tarnyba;
3. Vyriausybė.

6. Kuri iš įvardytų institucijų atlieka ikiteisminius tyrimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų?

1. Specialioji tyrimų tarnyba;
2. Lietuvos Respublikos prokuratūra;
3. Kelių eismo policija.

7. Kokias žinote korupcijos prevencijos priemones?

1. Korupcijos rizikos analizė; kovos su korupcija programos; teisės aktuose nustatyto ar teisės aktų projektais numatomo teisinio reguliavimo poveikio korupcijos mastui vertinimas (teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas);
2. Informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams; visuomenės švietimas ir informavimas; nustatytų korupcijos atvejų viešas paskelbimas; pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas; kitos įstatymų nustatytos korupcijos prevencijos priemonės.

3. Abu atsakymai teisingi.

8. Kurie iš įvardytų asmenų privalo pildyti deklaracijas dėl privačių interesų?

1. Valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, teisėjai, žvalgybos pareigūnai, profesinės karo tarnybos kariai, valstybės ir savivaldybių įmonių, biudžetinių įstaigų struktūrinių padalinių vadovai ir pavaduotojai, viešųjų įstaigų (jei bent vienas dalininkų yra valstybė arba savivaldybė) ir jų struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai, Lietuvos banko darbuotojai, atliekantys viešojo administravimo įgaliojimus;
2. Valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, teisėjai, universitetų dėstytojai, profesinės karo tarnybos kariai, valstybės ir savivaldybių įmonių, biudžetinių įstaigų struktūrinių padalinių vadovai ir pavaduotojai, viešųjų įstaigų (jei bent vienas dalininkų yra valstybė arba savivaldybė) ir jų struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai, Lietuvos banko darbuotojai, atliekantys viešojo administravimo įgaliojimus;
3. Valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, teisėjai, žvalgybos pareigūnai, profesinės karo tarnybos kariai, valstybės ir savivaldybių įmonių, švietimo įstaigų mokytojai, Lietuvos banko darbuotojai, atliekantys viešojo administravimo įgaliojimus.

9. Kas patvirtino Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metais programą?

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė;
2. Specialioji tyrimų tarnyba;
3. Lietuvos Respublikos Seimas.

10. Kas organizuoja ir kontroliuoja Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metais programą?

1. Programos įgyvendinimą organizuoja ir kontroliuoja Vyriausybė, dalyvaujant Specialiųjų tyrimų tarnybai;
2. Programos įgyvendinimą organizuoja ir kontroliuoja Specialioji tyrimų tarnyba, dalyvaujant Vyriausybei;
3. Programos įgyvendinimą organizuoja ir kontroliuoja Specialioji tyrimų tarnyba, dalyvaujant Vyriausiajai tarnybinės etikos komisija.